

MIGRÁCIÓS SZEMLE

Az amerikai álmot teszi gazdaggá az embercsempészeket

A Center for Immigration Studies nevű egyesült államokbeli kutatóintézet két átfogó cikkben foglalkozik azzal, hogy a közép-amerikai térségből származó illegális bevándorlókat miként juttatják át a droggkartellek a mexikói-amerikai határon. A helyszíni interjúkra, személyes beszámolókra és szakértői kiegészítésekre épülő tanulmányok élethűen mutatják be az amerikai álomra vágyók útját onnantól, hogy egy kartellügynök behálózza őket egészen az Egyesült Államok területére történő belépésig. A cikkek rámutatnak, hogy annak ellenére, hogy az út kockázatos és drága (mintegy 3,3 millió forint fejenként), a Biden-kormányzat hivatalba lépése óta egyre többen indulnak el az amerikai határ felé, jellemzően az embercsempészek szolgáltatásait igénybe véve.

Forrás: Center for Immigration Studies: Inside a Cartel Smuggling Operation Into West Texas és The Border Crisis Comes to a Once-Quiet part of West Texas, 2021.

A kartellek markában

Sok közép-amerikai ország mind társadalmi, mind gazdasági szempontból az összeomlás szélére sodródott. 2020 novemberében pusztító hurrikánok dúlták fel a régiót, a koronavírus-járvány pedig korábban még nem tapasztalt gazdasági recesszióba lökte az érintett államokat. A munkalehetőségek csökkenése, a kilátástalanság és a kormányzatok nem megfelelő válságkezelése egyre több panamai, guatemalai, Costa Rica-i, salvadori, hondurasi és nicaraguai állampolgárt ösztönöz arra, hogy elhagyja lakóhelyét. Az elvándorlók a biztos munkahelyszerzés reményében jellemzően az Amerikai Egyesült Államok felé indulnak el, ám a határig vezető út kiszámíthatatlan és roppant veszélyes.

Számos beszámoló és személyes interjú arra világít rá, hogy egyre népszerűbbé válik az embercsempészek szolgáltatásainak igénybevétele a közép-amerikai országok és az Egyesült Államok közötti szakaszon. A Center for Immigration Studies (továbbiakban: CIS) kutatóintézet nyolc guatemalai és egy salvadori állampolgár útját követte végig egy helyszíni riportjában. Mind a kilencen arról számoltak be, hogy ugyanaz a droggkartell hálózta be őket. A helyi városokat és falvakat járva a juárezi droggkartellhez tartozó La Linea banda jellemzően olyan 19 és 32 év közötti felnőtt férfiakat szólít meg, akik jó fizikai állóképességgel rendelkeznek. Az ok pedig egyszerű: a kartell olyan új folyosón csempészi az embereket, amelyet az amerikai határőrség szinte nem is ellenőriz környezeti adottságai miatt. Ez a terület Nyugat-Texas részén terül el, a közérdeklődéstől távol, a média által kevésbé bemutatott

száraz, kietlen régióban. A közvetítők 11 ezer dollárt (körülbelül 3,3 millió forint) kérnek a csempészségért fejenként, ám a tarifa kartellenként és származási országonként eltérő lehet. A La Línea banda által használt útvonal nagyon népszerű a közép-amerikai és mexikói fiatal, egyedülálló férfiak körében, mivel más csempészátvonalakon sokkal gyakrabban kapják el és fordítják őket vissza kibocsátó országukba – ezzel szemben például a családok és a kísérő nélküli kiskorúak sokkal szélesebb körű védelmet élveznek a Biden-adminisztráció új intézkedéseinek köszönhetően.

1. ábra A La Línea kartell jellemzően a mexikói Chihuahua városból csempészi az embereket a Big Bend szektoron keresztül Texasba. Forrás: <https://www.nsj.com/articles/wall-or-fence-these-are-the-barriers-at-the-border-now-11549391687>

Virágzó üzlet

A CIS által megszólaltatott egyik guatemalai migráns szerint a behálózásért felelős közvetítő egyszerűen odalépett hozzá, miközben ő szülővárosában egy utcán sétált és azt kérdezte: „Fiatalnak és egészségnek látszol. Mit szólnál ahhoz, ha az Egyesült Államokba mennél dolgozni?” A kartelltag megígérte, hogy annak ellenére is sikeresen át tudja juttatni a határon, hogy az utazás számos megpróbáltatással jár majd: az út gyalogosan 8-12 napig tart. A kutatóközpont megkérdezte a kilenc interjúalanyt arról, hogy hogyan tudták előteremteni a kisebb vagyonnak számító csempészdíjat. Azt válaszolták, hogy a család és a barátok segítettek túlnyomórészt azzal az ígérettel, hogy a pénzt gyorsan visszafizetik a megszerzett amerikai bérekből.

Mindegyik utazótól azt kérték az összekötők, hogy szülővárosaikból önállóan jussanak el a Mexikó északi részén található Chihuahua városba. Ez a metropolisz nagyjából két-három órányi autóútra fekszik az Ojinaga határátkelőhelytől, amely a La Linea bejáratott csempészútvonalának egyik legkritikusabb pontja. A pénz kifizetése után mindegyik közvetítő átnyújtotta a területspecifikus és minden egyéb információt, utasítást tartalmazó útmutatót. A dokumentum olyan tudnivalókkal látta el a kivándorlókat, mint hogy például melyik buszra kell szállni bizonyos települések között (menetrend, célállomások, transzferjáratok), hol tudnak szállást kapni, vagy, hogy a következő csempészt milyen telefonszámon lehet elérni. Mind a kilenc migráns önállóan követte megadott útitervét, amíg el nem értek Chihuahua városba, ahol aztán a buszpályaudvaron felhívtak egy előre megadott telefonszámot. Ezután a kartell egyik képviselője találkozott velük, visszavette tőlük a kisokost és elvette a mobiltelefonokat. A csempész szerint erre azért volt szükség, hogy nehogy beszámolhassanak arról, hogy a mexikói-amerikai határ pontosan melyik részén lépnek be az Államokba illegálisan. Sőt, a kartellkalauz később arra is figyelmeztette őket, hogy a határőrség akár be is mérheti a mobiltelefonok jeleit.

A határátkelőhelynél egy motelban szállásolták el őket pár napig, majd ruhát, több napra elegendő élelmet, italt kaptak, azután útnak indultak egy helyi "idegenvezető" segítségével. Sok megpróbáltatás és több napos gyaloglás után a kilenc migráns végül egy texasi ranch-en kötött ki, ahol ételt és italt kértek a tulajdonosoktól. A CIS értesülései szerint a guatemalai és salvadori vándorlók utazása itt pecsételődött meg, mivel a ranch tulajdonosai értesítették az amerikai határvédelmi egységeket, s ők elfogták a kilenc közép-amerikai. Egy megszólaltatott helyi tanyabirtokos szerint sajnos egyre gyakoribbá váltak az efféle esetek: „Az elmúlt négy évben talán nyolc illegális bevándorlót láttunk. De aztán a Biden-kormány megalakulásának köszönhetően az elmúlt három hétben 40 migránst vittek el tőlünk, két hete pedig újabb 40-et. Január óta, azt hiszem, valószínűleg 200-at adtunk át.” A felélénkült illegális "idegenforgalom" olyan bizonytalanságérzetet kelt, amelyet a tanyabirtokos családja az új elnök januári beiktatása óta érez. „Most szinte mindenki folyamatosan fegyvert hord és azonnal értesíti a határőrséget, ha illegális bevándorlóval találkozik” – tette hozzá az amerikai ranch-birtokos.

A statisztika is az embercsempész tevékenységek fellendülését támasztja alá

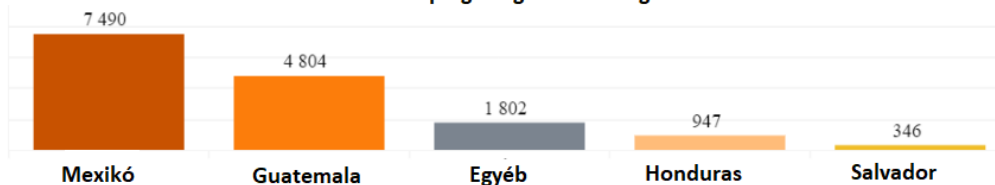
A fent végigkövetett kilenc útitárs sorsa egyáltalán nem egyedi eset; sőt, több ezer ilyen történik. Egy, a neve elhallgatását kérő kartelltag szerint az embercsempésztés iránt január óta kiugróan magas az érdeklődés. A csak meghívóként (la invitación) emlegetett bideni ígéret a beiktatás után valósággá vált, s ezzel egyidőben a mexikói Chihuahua államban azonnal fellendült az üzlet »¡como nunca!« (mint még soha korábban). Közép-Amerikából, Haitiról, Afrikából, Indonéziából és egész Dél-Amerikából folyamatosan érkeztek (és érkeznek) az amerikai álomban reménykedők.

A Big Bend szektor korábban csendes, kopár, 165 ezer km² méretű sivatagos területét ma már 50-100 fős illegálisan szerveződő migráncsoportok szelik át 8-12 napokat töltve embertelen körülmények között. Az embercsempészás mellett egyre sűrűbben érkeznek droggal megpakolt járművek is. Egy helyi határvédelmi tiszt szerint az illegális bevándorlási hullám ezen a gyéren lakott, vadregényes helyen teljesen új és más, mint ami a legtöbb amerikai médiabeszámoló szerint a határ más szakaszain történik. Az illegális bevándorlók túlnyomó többsége egyedülálló felnőttek csoportjából áll – nem pedig családok és kísérő nélküli kiskorúak, akik más zónákat elárasztanak, és több száz mérfölddel délebbre a média figyelmét is felkeltik.

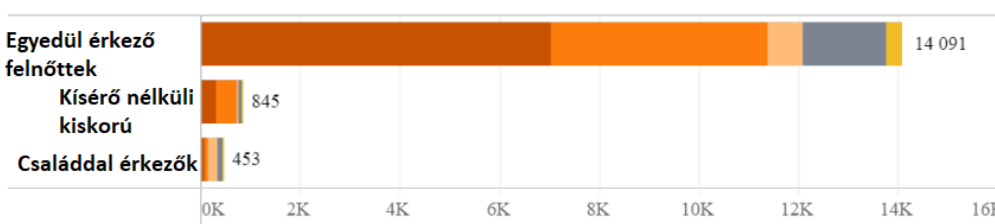
Az Egyesült Államok Vámügyi és Határvédelmi Ügynökségének statisztikái is azt a tényt igazolják, hogy egyre több egyedül utazó fiatal férfi próbál átjutni a Big Bend szektoron keresztül az Államokba. A csempészek szerint a siker itt szinte borítékolható, az esetek 80-90 százalékában át tudják juttatni a migránsokat a zöld határon. A Vámügyi és Határvédelmi Ügynökség statisztikái például azt mutatják, hogy 2020 első negyedévében mindössze 3 029 egyedül érkező felnőttet tartóztattak fel, míg az idei év azonos időszakában ez a szám 14 091-re ugrott, ami 365 százalékos növekedést jelent. Ahhoz, hogy történelmi távlatokban is érzékelhető legyen, mennyire jelentős ez a szám, érdemes figyelembe venni, hogy a Big Bend szektor vonatkozásában az elmúlt fiskális években, az összes bevándorlókatételező tekintetében hány letartóztatás történt: 2014-ben 4 096, 2015-ben 5 031, 2016-ban 6 366, 2017-ben pedig 6 002. Tehát a mostani, több mint 15 000 főre tehető szabálysértő egyetlen negyedév alatt azt jelenti, hogy az ország történelmében eddig még nem tapasztalt illegális bevándorlási hullám érte el Texas délnyugati határát. Megjegyzendő, hogy a valós esetszám valószínűleg sokkal magasabb, mint a hivatalos 15 389-es adat. Az itt dolgozó határőrök becslései szerint az illegális határelépők 70-80 százaléka megússza az ellenőrzést. Ez azt jelenti, hogy a hivatalos adatokhoz valószínűleg több tízezerrel többet lehetne hozzáadni, ha feltételezzük, hogy 70 százalékos a nem elfogott személyek aránya.

Állampolgárság szerinti megoszlás

Nemzetiség és családi körülmény szerinti megoszlás

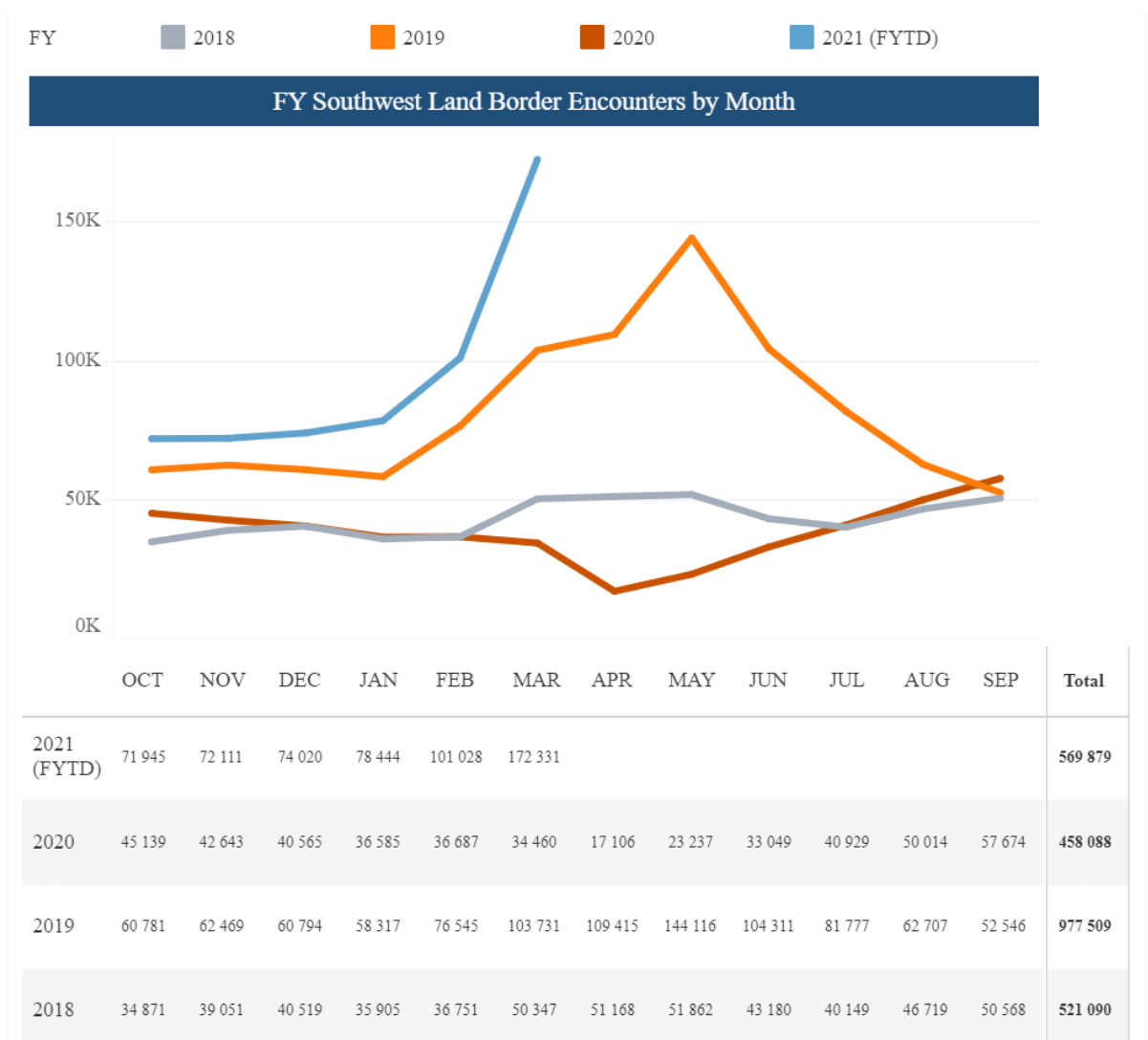

2. ábra A Big Bend szektorban elkövetett, detektált illegális határsértések számának megoszlása nemzetiség és családi körülmény szerint (2020 első negyedév). Forrás: <https://www.cbp.gov/newsroom/stats/southwest-land-border-encounters-by-component>

Rekordmagas érkezésszám

A Center for Immigration Studies kutatóintézetén kívül az AFP hírügynökség is hasonló témában készített helyi riportokat a közelmúltban. Az AFP szintén arra jutott, hogy jelentős mértékben felvirágzott az embercsempészet a közép-amerikai térség és az Egyesült Államok között. Azt is megjegyzi, hogy „a Mexikón keresztül az amerikai határ felé tartó migránsáradat nem csupán humanitárius válság, hanem egy jól szervezett, több milliárd dolláros embercsempész üzlet is, amelyet jellemzően a helyi drokartellek mozgatnak”. Egy neve elhallgatását kérő hondurasi migráns például úgy nyilatkozott, hogy 7 000 dollárt fizetett az embercsempészeknek azért, hogy eljuthasson az Egyesült Államokba. Az ENSZ Kábítószer-ellenőrzési és Bűnmegelőzési Hivatalának 2018-as [jelentése](#) szerint a migránsok Észak-Amerikába irányuló szárazföldi csempészetéből származó éves bevétel 4,2 milliárd dollárra tehető a globális 7 milliárd dollárból. Márciusban mintegy 172 000 illegális bevándorlót

tartóztattak fel az Egyesült Államok és Mexikó határán, amely 71 százalékos növekedést jelent egyetlen hónap alatt és 15 éves viszonylatban ez a legmagasabb érték – jelentette az Egyesült Államok Vámügyi és Határvédelmi Ügynöksége. A lenti ábra grafikájából jól kitűnik, hogy Donald Trump elnöksége alatt viszonylag kiszámítható, stabil érkezés- és határsértési számokról lehetett beszélni, ám Joe Biden beiktatása után jelentős mértékben megnőtt az illegális módon érkezők száma – a 2021-es fiskális évben várhatóan rekordmagas, az utóbbi években egyáltalán nem tapasztalható migrációs nyomás nehezedik majd az USA déli államaira.

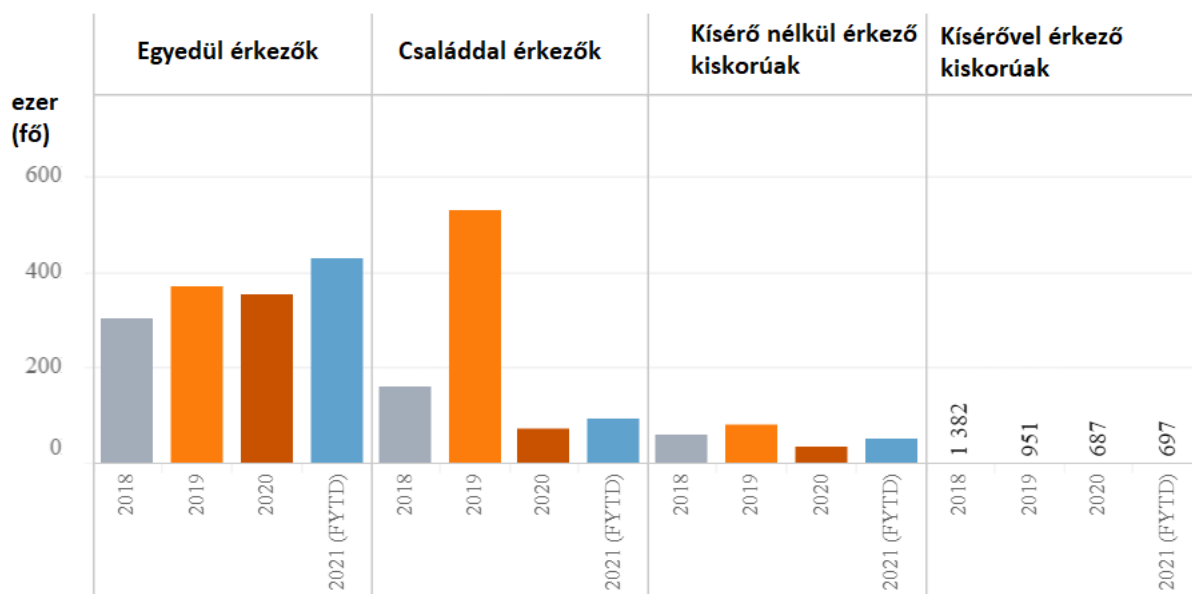

3. ábra Az Egyesült Államok délnyugati régiójában elkövetett határsértések száma havi bontásban (fiskális évek szerinti nézet). Forrás: <https://www.cbp.gov/newsroom/stats/southwest-land-border-encounters>

A Vámügyi és Határvédelmi Ügynökség által készített 4. ábra pedig a délnyugati határhoz érkezők „családi körülmények” szerinti megoszlását mutatja. Jól kivehető, hogy az egyedül érkezők még mindig dominálnak, továbbá a családként érkezők száma is kiemelkedik mind

a négy vizsgált időszakban. Megdöbbentő lehet, hogy 2021 fiskális év első negyedében már most több egyedül érkező érte el Amerika határát, mint az előző három vizsgált periódusban.

4. ábra Az Egyesült Államok délnyugati régiójában történt határsértések megoszlása „családi körülmények” szerint. Forrás: <https://www.cbp.gov/newsroom/stats/southwest-land-border-encounters>

Összegzés

Zárásként elmondható, hogy a kartellek által emlegetett bideni meghívó olyan mértékű motivációt és ösztönzést adott a mexikói és közép-amerikai állampolgároknak, amely arra sarkallja őket, hogy otthonukat hátrahagyva az Egyesült Államokba vándoroljanak. Az embercsempészeknek való kiszolgáltatottság, az utazással járó bizonytalanság és rizikó sem tántorítja el őket attól, hogy nekivágjanak a több ezer kilométeres útnak. Életüket kockáztatják, miközben semmilyen garancia nincs arra, hogy épségben átérnek az amerikai oldalra; sőt, az utazásra fordított pénzüsszeg is könnyen kárba veszhet egy-egy akció sikertelensége esetén. Aláhúzendó, hogy az embercsempészet iránti kereslet január óta folyamatosan nő, ami oda vezet, hogy a már jól bejáratott csempészhálózatok tagjai szinte egyik napról a másikra válnak dollár milliommossá. A délnyugati határnál kialakult migrációs nyomásra már több évtizede nem volt precedens, s pont ez a régió az, ahol szinte semmilyen fizikai határzár nem található. A trendekből látszik, hogy a kietlen, kopár környezet sem tántorítja el az elszánt bevándorlókat az illegális határátlépéstől, hiszen egyre többen járják végig az erre futó csempésztútvonalakat. A határmenti településeken romlik a közbiztonság, egyre többen érzik azt, hogy az érkező bevándorlók miatt veszélyesebbé vált a régió. Az elkövetkező pár hónap főbb kérdése az lesz, hogy az amerikai politikai elit észleli-e a problémát és képes lesz-e időben reagálni, vagy a migrációs nyomás egyre intenzívebbé és kontrollálhatatlanabbá válik majd.